

کالج پروژه

www.collegeprozheh.ir

دانلود پروژه های دانشگاهی

بانک موضوعات پایان نامه

دانلود مقالات انگلیسی با ترجمه فارسی

آموزش نگارش پایان نامه ، مقاله ، پروپوزال

دانلود جزوه و نمونه سوالات استخدامی

موضوع تحقیق

فارسی:

نقش شبکه های اجتماعی مجازی در مهار بحران های سیاسی با رویکرد پدافند غیرعامل

لاتین:

Applying Virtual Social Networks in Restraining Political Crises, using
Passive Defense Approach

امضاء و تاریخ:

نام و نام خانوادگی دانشجو

درجه:

توجه: هرگونه تغییر در موضوع و مفاد این طرح سوال پس از تصویب شورای عالی پژوهشی
دانشکده فارابی، مستلزم هماهنگی دوباره با این شورا است.

۱) اطلاعات مربوط به دانشجو

نام و نام خانوادگی:

شماره دانشجویی:

سال ورود:

☒ نیم سال اول ☐ نیم سال دوم

بورسیه:

مامور به تحصیل از:

نشانی پستی در تهران:

تلفن:

نشانی پستی در شهرستان:-

تلفن:

۲) اطلاعات مربوط به استادان پایان نامه

استاد	نام و نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	رتبه هیئت علمی	محل خدمت	تعداد پایان نامه های در دست راهنمای و مشاوره
راهنما					
مشاور ۱					
مشاور ۲	-	-	-	-	-

۳) نوع تحقیق پایان نامه

الف- براساس اهداف :

☐ نظری ☒ کاربردی

ب- گرایش موضوع تحقیق :

☐ اطلاعاتی ☐ حفاظت اطلاعاتی ☐ سیاسی امنیتی ☐ دفاعی امنیتی
☐ پدافند غیرعامل (گرایش امنیت ملی) ☒ سایر موضوعات مورد نظر دانشکده

۴) بیان مسئله

بحران وضعیتی است که در آن، یک سیستم یا بخش هایی از آن، مختل (یا تهدید به اختلال) شده و تغییرات ناگهانی یا مخرب در یک یا چند متغیر سیستمی اساسی باعث بی ثباتی کل سیستم می گردد. (هرمان، ۱۹۷۲). همچنین می توان تعابیر زیر را درمورد «بحران» برشمرد :

۱. وضعیت ناپایدار و متزلزلی که در چارچوب آن، تغییر قطعی - بهتر یا بدتر - در شرف وقوع است؛
۲. هر نوع بی ثباتی که به تغییرات اساسی منجر شود؛
۳. شرایط، اوضاع یا دوران خطرناک و فاقد اطمینان؛
۴. هرگاه پدیده ای به طور منظم جریان نیابد و حالتی از نابه سامانی ایجاد شود یا نظم مختل گردد و یا حالتی غیرطبیعی پدید آید، بحران به وجود آمده است؛

۵. به وجود آمدن شرایط غیرمعمول یا غیرمتعارف در جریان حرکت یک سیستم یا نظام.

رسانه ها به دلیل توانایی در جهت دهی به افکار عمومی، نقش اساسی در مراحل مختلف بحران ایفا می کنند. نقش دوگانه رسانه ها در بحران زایی و بحران زدایی، برجسته سازی و کوچک نمایی، امیدزایی و امیدزدایی و غیره دست کم برصاحب نظران این عرصه، پوشیده نیست. اما به نظر می رسد در کشور ما، تاکنون از ابزار رسانه و ظرفیت استثنایی آن برای مدیریت آنها بخوبی استفاده نشده است. عوامل بسیاری در این ماجرا دخیل هستند؛ میزان حرفه ای گرایی، نوع نظام رسانه ای حاکم، پایگاه ایدئولوژیکی، میزان استقلال یا وابستگی به حاکمیت، سابقه بحران، نوع عملکرد رقبا و غیره از جمله عواملی هستند که کارکردهای متفاوت رسانه را در بحران ها موجب می شوند؛ این کارکردها می تواند از تقویت همبستگی و وفاق ملی، جلب کمک های مردمی و مشارکت در حل بحران، تقلیل بحران با کارکردهای آموزشی، فرهنگی و سیاسی پیشگیرانه، توجیه و پذیرش بحران، انکار بحران و غیره و یا تشدید بحران برای نیل به اهداف سیاسی، اجتماعی و اقتصادی و غیره باشد.

نقش رسانه ها در بحران های سیاسی مشکل تر و غامض تر از برخورد با بحران های دیگر است. زیرا رسانه ها در ایجاد برخی بحران های سیاسی نقش اصلی و اساسی را ایفا می کنند. به این معنا که رسانه ها آگاهی شهروندان در خصوص مسائل سیاسی و وجود نظام های سیاسی بهتر و کارآمدتر را بالا می برند و در عین حال نقاط ضعف نظام های سیاسی موجود را در معرض نمایش قرار می دهند. این امر و مقایسه آن در ذهن شهروندان عامل اصلی ایجاد بحران های سیاسی محسوب می شود. به این ترتیب انتظارات و توقعات شهروندان از حاکمیت روز افزون شده ولی دولت ها و نظام های سیاسی توان انطباق با این توقعات را ندارند و این فاصله بین شهروندان و نظام های سیاسی، بحران سیاسی محسوب می شود.

شبکه های اجتماعی از مهم ترین و مدرن ترین ابزارها و رسانه های ارتباط جمعی اند، نقش جدی و تأثیرگذار این گونه پایگاه های اینترنتی در اطلاع رسانی سریع و گسترده، جایگاه ویژه ای را برای این دسته از پایگاه ها به وجود آورده است. یکی از پیامدها و نتایج مهم حضور و مشارکت کاربران در این شبکه ها، فراهم آوری زمینه حرکت های جمعی و بحران ها و یا در نقطه مقابل، مهار آن است.

شناخته شدن جوامع مجازی به عنوان پایگاه های تأثیرگذار در زندگی فیزیکی، عامل مؤثر و تعیین کننده ای است که آنها را به صورت ابزاری برای اعمال قدرت، ایجاد تحرک، فشار سیاسی و اقتصادی و حتی راه اندازی انقلاب در آورده است. تنها در صدر قرار گرفتن پایگاه های شبکه های اجتماعی و مراجعات چند صد میلیونی کاربران به آنها نیست که سرمایه داران را به سرمایه گذاری روی این شبکه ها تشویق می نماید، بلکه بُرد بسیار بالا و نقش آفرینی و ایجاد حرکت های راهبردی و دارای

منافع سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و تبلیغاتی این گونه از پایگاه های Web2 است که دست اندرکاران را به سوی خود می کشاند.

مطالب مذکور به این معنا نیست که برای رفع بحران، باید جلوی رسانه ها یا اطلاع رسانی و آگاهی بخشی آنها گرفته شود، کاری که اکثر کشورهای عقب مانده و غیر دموکراتیک انجام می دهند و تصور می نمایند با این عمل می توانند به شیوه مرسوم خود در آینده نیز کشور را اداره نمایند. شبکه های اجتماعی به عنوان رسانه ای نوین ظرفیت و قالب های مختلفی برای مدیریت بحران ها در اختیار دارند. مهار بحران بوسیله شبکه های اجتماعی به علت نقش مهم آن، موضوع این پایان نامه است.

۵) اهمیت و ضرورت انجام تحقیق

وابستگی شبکه های اجتماعی به عنوان رسانه ای نوین به سازمان ها و نهادهای امنیتی و اطلاعاتی کشورهای متخاصم از جمله:

- قراردادن اطلاعات شخصی کاربران در اختیار نهادهای اطلاعاتی و جاسوسی توسط شرکت های ارائه دهنده خدمات اجتماعات اینترنتی به صراحت
- استفاده منابع امنیتی آمریکا و اسرائیل از شبکه هایی مانند فیس بوک و مای اسپیس برای شناسایی افرادی جهت سپردن فعالیت های جاسوسی استفاده و شناسایی استعدادها
- زمینه حرکت های جمعی و بحران ها را فراهم آورده است و از سوی دیگر توجه به نقش مؤثر شبکه های اجتماعی در:

- پیشگیری از بحران ها و اطلاع رسانی صحیح و سریع
- تبدیل ناهنجاری ها به یک هنجار و ایجاد فضای مثبت و سالم
- پتانسیل اتخاذ رهیافتی گفتگویی نسبت به افکار عمومی داخلی (یعنی کنش متقابل بین مردم و دولت) توسط شبکه های اجتماعی داخلی

این تحقیق، ضمن تبیین جایگاه ویژه شبکه های اجتماعی از این منظر، به بیان نمونه هایی از این قبیل تأثیرگذاری ها می پردازد و از آنجا که شبکه های اجتماعی از جنبه ها و ابعاد مختلفی در مهار بحران نقش دارد و همچنین تحقیقات انجام گرفته در این زمینه، موضوع نقش شبکه های اجتماعی مجازی را به صورت کلی و وسیع در ایجاد بحران و تنها در یک مورد در تحولات سال ۸۸ بررسی و تحقیق کرده اند و هیچ کدام از مقالات و پایان نامه های انجام شده ابعاد و مسائل شبکه های اجتماعی مجازی را در مهار بحران بررسی نکرده اند و از طرف دیگر با نگاهی به تحقیقات انجام گرفته توسط دانشجویان دانشگاه مشخص می شود که این تحقیقات بیشتر حول و پیرامون مسائلی همچون تحولات سال ۸۸ و... صورت گرفته اند، لذا نیاز به چنین تحقیقی ضروری به نظر می رسد.

۶) اهداف تحقیق:

در این تحقیق اهداف توصیفی و تحلیلی مسئله را مورد بررسی قرار می دهیم یعنی سعی داریم تصویری شفاف از نقش شبکه های اجتماعی مجازی به عنوان یکی از عوامل موثر در مهار بحران سیاسی از منظرهای مختلف تبیین نماییم . لذا اهداف مورد نظر ما در این تحقیق عبارت خواهند بود از :

هدف اصلی:

شناخت نقش شبکه های اجتماعی مجازی در اداره و مهار بحران های سیاسی.

اهداف فرعی:

۱. بررسی مبانی نظری تشکیل شبکه های اجتماعی مجازی و بحران های سیاسی
۲. بررسی تاثیر شبکه های اجتماعی مجازی در اطلاع رسانی صحیح و سریع
۳. مطالعه و نحوه تاثیر شبکه های اجتماعی مجازی در تبدیل ناهنجاری ها به یک هنجار
۴. نقش شبکه های اجتماعی مجازی در بسیج مشارکت مردمی
۵. نقش شبکه های اجتماعی در دیپلماسی عمومی بین المللی حکومت

۷) سوال های تحقیق:

سوال اصلی:

نقش شبکه های اجتماعی مجازی در مهار بحران های سیاسی با رویکرد پدافند غیرعامل چگونه می تواند باشد؟

سوال های فرعی:

۱. مبانی نظری تشکیل شبکه های اجتماعی مجازی و بحران های سیاسی کدامند؟
۲. شبکه های اجتماعی مجازی در اطلاع رسانی صحیح و سریع چه نقشی دارند؟
۳. نقش شبکه های اجتماعی مجازی در تبدیل ناهنجاری ها به هنجارها چیست؟
۴. شبکه های اجتماعی مجازی در بسیج مشارکت مردمی چه نقشی دارند؟
۵. نقش شبکه های اجتماعی در دیپلماسی عمومی بین المللی حکومت چیست؟

۸) فرضیه ها

الف- فرضیه اصلی

شبکه های اجتماعی مجازی با اطلاع رسانی صحیح و سریع، بسیج مشارکت مردمی، هنجارسازی، وحدت سیاسی و دیپلماسی بین المللی حکومت در مهار بحران های سیاسی نقش بسزایی دارند.

ب- فرضیه های فرعی

۱. مبانی نظری تشکیل شبکه های اجتماعی مجازی و بحران های سیاسی بر تئوری ارتباطات و اطلاعات مبتنی است.
۲. شبکه های اجتماعی مجازی با امکانات فنی و انسانی می توانند اطلاع رسانی صحیح و دقیق نموده و مانع و مبطل انتشار اخبار کذب دشمن شوند.
۳. شبکه های اجتماعی مجازی بر مبنای ایدئولوژی، هنجارسازی می نمایند.
۴. شبکه های اجتماعی مجازی با بسیج مشارکت مردمی، موجب مقبولیت زایی نظام در مقابل مخالفان می گردند.
۵. شبکه های اجتماعی دیپلماسی عمومی حکومت را در جهت مشروعیت زایی نظام ارتقاء می دهند.

۹) متغیرهای پژوهش

الف- متغیرهای مستقل : شبکه های اجتماعی مجازی

ب- متغیرهای وابسته: مهار بحران های سیاسی

۱۰) تعریف تصویری و عملیاتی متغیرهای مورد تحقیق

الف- تعاریف تصویری

بحران

بحران Crisis از ریشه یونانی در معنای جورکردن، قضاوت، لحظه حساس و مشاجره گرفته شده است. بحران، حالت و فرآیندی است که با آن تعادل ناپدید می شود و از انتقالی نسبتاً اجتناب ناپذیر به سوی شرایط و اوضاعی دیگر خبر می دهد. (بیرو، ۱۳۷۰)

برای بحران تعاریف زیاد دیگری نیز آورده شده است که وجه مشترک همه آنها، تهدید وضعیت موجود بوده است. همچنین از منظر سیستمی بحران به وضعیتی اطلاق می گردد که نظم سیستم اصلی یا قسمتهایی از آنرا مختل کرده و پایداری آن را برهم زند. (تاجیک، ۱۳۷۹)

بحران سیاسی

بحران سیاسی، بحران مشروعیت نظام حاکم است آنگاه که نخبگان سیاسی یک جامعه استعداد و قابلیت تولید و بازتولید ارتباطات و مناسبات مبتنی بر اعتماد و مقبولیت خود را از دست می دهند و سیستم دچار ناکارآمدی می شود، بحران حادث می شود. (تاجیک، ۱۳۷۹)

لوسین دلیو پای بحران‌های سیاسی را به پنج دسته تقسیم می‌کند (سیف زاده، ۱۳۶۸):

۱- بحران هویت (Identity)

۲- بحران مشروعیت (Legitimacy)

۳- بحران مشارکت (Participation)

۴- بحران نفوذ (Penetration)

۵- بحران توزیع (Distribution)

خاطر نشان می‌شود برخی بحران‌های امنیتی را نیز به عنوان بحران‌های سیاسی برمی‌شمارند که به دو دسته داخلی و خارجی تقسیم می‌شوند.

بحران‌های امنیتی داخلی، به براندازی حاکمیت از درون اشاره دارد. در بحران‌های سیاسی داخلی، شرایط غیرمعارفی است که معمولاً در ساختار سیاسی یک کشور بروز می‌کند و بر حسب ماهیت، زمان، دامنه، شدت و نوع عوامل درگیر در آن، اشکال گوناگونی دارد، مانند مبارزه شدید و گسترده احزاب و سازمان‌های سیاسی برای کسب قدرت، اختلافات شدید بین جناح‌های مختلف حکومت، کودتای نظامی، اعتصابات دامنه دار، شورش‌های خیابانی و درگیریهای قومی.

به بحران‌های سیاسی، نظیر هر بحران دیگر، یک سلسله شاخص‌های عام همچون: فشردگی زمان، شدت تنش، تهدید جدی نسبت به اهداف اولویت دار، آثار استهلاکی طولانی و دارند. اما از منظری معطوف به بحران‌های سیاسی، می‌توان شاخص‌های برجسته این نوع بحران را در پدیده‌هایی نظیر بی‌ثباتی سیاسی، بی‌اعتمادی سیاسی، عدم مشارکت سیاسی، ناکارآمدی سیاسی، تشدید تنش‌های سیاسی درون نظام و میان رهبران و تعمیق شکاف میان مردم و نظام دانست. بحران‌های امنیتی خارجی نیز، بحران‌هایی است که باعث تهدید یک کشور توسط بیگانگان می‌باشد. (سیلان، ۱۳۸۶)

مهار بحران سیاسی

آرنولد توین بی، جوامع سیاسی را همچون نهادهایی که به دنبال هدف مشخصی هستند فرض می‌نماید و علل بروز بحران در آن‌ها در سه لایه یا سطح زیر جستجو می‌کند:

۱- از کف رفتن قوه خلاقه در اقلیت حاکمه بعد از آغاز دوره زوال، قدرت حاکم خاصیت خود را از دست می‌دهد و تنها مبدل به یک اقلیت حاکمه می‌گردد.

۲- پاسخ و عکس‌العمل اکثریت به اثر مزبور که عبارت است از عقب‌نشینی و خودداری از همکاری و اتحاد با اقلیت حاکمه و نیز خودداری از اصل تقلید در طریق نمو و ترقی.

۳- فقدان وحدت اجتماعی در مجموع پیکر جامعه که نتیجه دو اثر فوق است.

از منظر دیگر، می توان گفت که نظام سیاسی زمانی در معرض بحران قرار می گیرد که توانایی و استعداد خود را در حفظ و تثبیت مرکز ثقل (نقطه کانونی و یا گره ای) یا عامل انسجام، ثبات و مشروعیت بخش خود (از رهگذر تولید و بازتولید مستمر اسستارها، هنجارها و ارزش ها) از دست داده باشد؛ امکان تعریف دقیق عناصر (مؤلفه های قدرت) سازنده و پردازنده خود را در یک ساختار با معنا، سازواره، منطقی و کارکردی نداشته باشد؛ استعداد تطابق محیطی نداشته باشد؛ امکان پاسخ مناسب و بهنگام به تقاضای وارد شده به نظام را نداشته و توانایی خود در تولید و بازتولید گفتمانی را نیز از دست داده باشد. (تاجیک، ۱۳۸۳)

اصطلاح مهار بحران به نوعی بخشی از مدیریت بحران می باشد. می توان گفت که مدیریت بحران سیاسی، اقدامی است که در بسیاری موارد شبیه به جنگ محدود است و هدفش نه محو کامل جنگ، بلکه تهدید و ممانعت از تکرار آن است. به بیان مک کارتی، هدف اصلی مدیریت بحران سیاسی همچون سایر بحران ها، دستیابی به راه حلی معقول برای برطرف کردن شرایط غیرعادی به گونه ای است که منافع و ارزش های اساسی، حفظ و تأمین گردند.

مدیریت بحران سیاسی هم شامل هدف مثبت یا سستی حفظ اهداف ملی است و هم شامل هدف منفی، یعنی اطمینان از این که شرایط از کنترل خارج نگردد و به جنگ تبدیل نشود.

شبکه های اجتماعی (مجازی)

اصطلاح "شبکه های اجتماعی" زیرمجموعه رسانه های اجتماعی قرار می گیرد. دکتر سلطانی فر در تعریف شبکه های اجتماعی آورده است: "شبکه های اجتماعی، فضاهایی در دنیای مجازی هستند که برای ارتباط میان افراد مختلف، با سطوح گوناگون دسترسی، به وجود آمده اند. ایجاد ارتباطات جمعی و میان فردی، تشکیل اجتماعات مجازی، اطلاع رسانی، تبادل اطلاعات و نظرات از شناخته شده ترین کارکردهای این فضاها هستند". (سلطانی فر، ۱۳۸۸)

برخی از ویژگی های شبکه های اجتماعی عبارتند از: "به اشتراک گذاری، بسیج کنندگی و سازمان دهی، دوستی، اعتماد، حلقه های مخاطبان، استناد و تعمیم، چندرسانه ای بودن، گپ، نقد بی رحمانه، دنبال کردن و دنبال شدن، پرستیژ، باز انتشار، خرد جمعی، جهانی بودن، سرگرمی، ساختار دمکراتیک، قدرت سرمایه اجتماعی، تحرک اجتماعی و ابتکار و خلاقیت". (ضیایی پرور، ۱۳۸۸)

ب: تعاریف عملیاتی

بحران و بحران سیاسی

بحران انواع مختلفی دارد که در این تحقیق، بحران سیاسی مد نظر است. بحران سیاسی حالتی است که در نتیجه آن ثبات و توازن نظام سیاسی و اجتماعی بر هم می خورد.

ایران معاصر تمامی شاخص های بحران های سیاسی را دارا بوده است. برای تمهید مباحث آتی، شاخص های پیش گفته در بخش تعاریف تصویری را با توجه به حوادث صورت گرفته در ایران بازخوانی می کنیم:

۱. مبارزه سیاسی گسترده و شدید احزاب و سازمان های سیاسی برای کسب قدرت: می دانیم که احزاب در ایران سابقه چندانی ندارند و پیشینه آنها به انقلاب مشروطه می رسد. چارچوب حزبی شکل گرفته در جریان انقلاب مشروطه کم و بیش بعدها نیز ادامه پیدا کرد.

در تمامی دوره هایی که احزاب در ایران فعال بوده اند میان احزاب مختلف ائتلاف های پایداری صورت نگرفته است؛ به طور مثال جبهه ملی در دهه بیست می رفت تا یک قدرت ائتلافی را تشکیل دهد اما با تفرقه رو به رو شد. علاوه بر این، احزاب نتوانستند اختلاف را در همین سطح نگه دارند، بلکه نوعاً به سطح «خصومت» کشیده می شد و با یکدیگر درگیر می شدند. این مسأله در مشروطه، نهضت ملی شدن نفت و نیز انقلاب اسلامی اتفاق افتاده است. بنابر این شاخص اول تأیید کننده بحران سیاسی، یا به عبارت دیگر، بحران سلطه در ایران است.

۲. اختلافات شدید بین جناح های مختلف حکومت: این شاخص را نیز می توان در ایران معاصر مشاهده کرد؛ در سال های ۱۳۶۸ به بعد موارد روشنی از این اختلاف وجود دارد. انقلاب اسلامی محصول ائتلاف نیروهای مختلف بود. به طور کلی این نیروها در دو بخش طبقه بندی می شوند: الف) طبقات، گروه ها و نیروهایی که خواستار محدود سازی قدرت دربار و اجرای قانون اساسی مشروطه بودند و در صدد انقلاب و اهداف اسلامی نبودند؛

ب) نیروهای اسلامی، که پشتوانه طبقات سنتی و بسیج توده ای را داشتند، به دنبال تأسیس حکومت اسلامی بودند. پس از پیروزی انقلاب و از سال ۱۳۶۰ به بعد، حکومت به طور کامل در اختیار نیروهای اسلام گرا قرار گرفت؛ اما به زودی میان این نیروها نیز اختلافاتی بروز کرد. اختلافات میان مجلس و شورای نگهبان در دهه شصت که منجر به تأسیس مجمع تشخیص مصلحت نظام به دستور امام خمینی شد، اختلافات در درون حزب جمهوری اسلامی که به تعطیلی این حزب انجامید، و انشعاب روحانیون مبارز از روحانیت مبارز، همه نمادهایی از این اختلافات هستند. هم اکنون نیز اختلاف میان گروه حاکم و جناح های مختلف آن وجود دارد؛ بنابر این بحران سیاسی همچنان دامنگیر است.

۳. کودتای نظامی: در ایران معاصر به طور مشخص با دو کودتا رو به رو بوده ایم: یکی، کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ سید ضیا و رضاخان که منجر به سلطنت رضاخان شد و دیگری، کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ انگلیس و امریکا علیه حکومت دکتر مصدق که به سلطنت استبدادی محمد رضا پهلوی انجامید. هر دو کودتا بحران سیاسی در ایران را در ابعاد گسترده ای افزایش دادند که به طور مشخص

واگرایی میان نیروهای دینی و دولتی در این دو مقطع موجب تشدید بحران سیاسی شد. ۴. اعتصابات دامنه دار: بررسی مجموعه حوادث سال های ۵۶ و ۵۷ به خوبی نشان دهنده این مورد هست. ۵. شورش های خیابانی: این مورد نیز قبل و بعد از انقلاب در فتنه سال ۸۸ قابل مشاهده است. ۶. درگیریهای قومی: نیروی گریز از مرکز در میان برخی از اقوام ایرانی در سراسر قرن بیستم، گاه گاهی فعال شده است. از جمله در دهه بیست خودمختاریهایی در آذربایجان به رهبری پیشه وری و در کردستان به رهبری قاضی محمد را شاهد بوده ایم.

مهار بحران سیاسی

به طور نمونه کارکرد رسانه ها در مدیریت و مهار بحران های سیاسی در ایران را به دو مقطع زمان انتخابات (کوتاه مدت) و افزایش آگاهی سیاسی (طولانی مدت) می توان تقسیم نمود:

الف: زمان انتخابات (مقطع کوتاه مدت)

رسانه ها با ایجاد امکان تبادل اطلاعات میان مردم و حکومت ، کارکرد اصول دموکراسی در جامعه را تضمین می کنند. از طریق رسانه هاست که مردم از کارهای دولت آگاه می شوند و دولت از علاقه شهروندان آگاه می گردد این جریان دوسویه اطلاعات و همچنین آزادی رسانه ها برای ایفای نقش نظارتی مردم در هیچ زمانی به اندازه دوران مبارزات انتخاباتی اهمیت ندارد. (مجتبی شاکر ، ۱۳۸۴ : ۲۴ و ۲۵)

ب) افزایش آگاهی سیاسی جامعه (مقطع بلند مدت)

دلایل تأثیرگذاری بیشتر رادیو و تلویزیون در ارائه پیام به مخاطبان و افزایش آگاهی های سیاسی جامعه عبارتند از :

- ۱- گستردگی مسائل سیاسی و اجتماعی نسبت به پدیده های دیگر ؛
 - ۲- عمومیت : این گونه آگاهیها برای همه افراد جامعه در همه سطوح لازم است . البته میزان آن نسبت به وضعیت افراد مختلف تفاوت دارد ؛
 - ۳- حساسیت : این اطلاعات برای حیات سیاسی و اجتماعی جامعه لازم هستند .
- علی رغم نقش گسترده رادیو و تلویزیون در گسترش ارتباطات و آگاهی های سیاسی ، نقش این دو رسانه در اقشاری که از سطح تحصیلات و معلومات کمتری برخوردارند بیشتر است و در اقشار با معلومات و سطح تحصیلات بیشتر تأثیرگذاری سایر رسانه ها گسترده تر است .
- امروزه با گسترش وسایل ارتباطی جدید مانند اینترنت ، به تدریج بخش قابل ملاحظه ای از آگاهی سیاسی مردم از این طریق بدست می آید . هر چند رواج این چنین وسایلی در کشور ما هنوز خیلی گسترده نیست ، اما شاهد گسترش تدریجی استفاده از آن توسط کاربران هستیم . بدیهی است که این روند در کشور ما روز به روز گسترش می یابد. (سعید کریمی، ۱۳۸۲)

شبکه های اجتماعی مجازی

از ۵ سال پیش تاکنون با فراگیر شدن موج فناوری های وب ۲ که می توان مصداق آن را در شبکه های اجتماعی دید، روندی جدید از تولید محتوا در فضای سایبر آغاز شده که نقش مهمی در رشد رسانه های مبتنی بر اینترنت داشته است. حجم اطلاعات منتشره توسط کاربران در این فضاها به قدری بالاست که به جرأت می توان گفت هیچ وب سایت نسل اول وب قادر به تولید و انتشار این حجم انبوه از اطلاعات نیست.

به عنوان مثال از زمان راه اندازی شدن سرویس میکرووبلاگ نویسی توییتر در سال ۲۰۰۶، بیش از ۱۰ میلیارد پیام معروف به توییت در این سایت ارسال شده است. این سرویس که به کاربران امکان می دهد پیام هایی در ۱۴۰ کاراکتر یا کمتر به یکدیگر ارسال کنند، در ماه نوامبر ۲۰۰۸ از مرز یک میلیارد پیام توییت گذشت و در ماه نوامبر سال گذشته به ۵ میلیارد پیام رسید.

با وجود چنین رشد بی سابقه ای در سایت های اجتماعی، به نظر می رسد در ایران رویکرد چندان مثبتی به این شبکه ها وجود ندارد و سیاست پالایش سایت ها نشان می دهد که راهبرد غالب در این خصوص سلبی است تا ایجابی. در حالی که می توان از فناوری های پیشرفته وب ۲ برای تولید و انتشار اطلاعات در سطح وسیع و البته مطابق ارزش ها و هنجارهای جامعه استفاده کرد.

نگاه به این فناوری ها نباید تحت تأثیر رخداد های زودگذر سیاسی قرار گیرد. حتی می توان با سیاست گذاری درست و تشویقی، راه را برای جذب مخاطبان علاقه مند به این فناوری ها در چارچوبی صحیح باز کرد. مثلاً اقدامات انجام شده برای راه اندازی سایت هایی نظیر یوتیوب ایرانی (کلام. تی وی) یا توسعه سایت های اجتماعی مشابه می تواند راه را برای تولید محتوای سالم و مفید و البته سرگرم کننده در فضای وب ایرانی هموار سازد. (ضیایی پرور، ۱۳۹۱)

آسیب های سیاسی شبکه های اجتماعی مجازی

مهم ترین تأثیرات سیاسی فناوری های ارتباطی - اطلاعاتی، تضعیف دولت های ملی، اشاعه اطلاعات سیاسی و کاهش مشارکت سیاسی افراد و گروه هاست.

همچنین کنترل اطلاعات در عصر جدید، اهرم اصلی قدرت بازیگران جهانی، ملی و محلی است. آسیب مهم دیگر رسانه های نوین، تأثیر بر افکار عمومی و بسیج آن است.

غربی ها در انتخابات ریاست جمهوری ایران تنها به ایستگاه های رادیوی و یا خبرگزاری ها برای دستیابی به برنامه های سیاسی شان اتکاء نکردند؛ آنها با استفاده از رسانه های اجتماعی جدید توانستند این کار را بهتر و مؤثرتر انجام دهند. گروه های مخالف از طریق رسانه های اجتماعی شبکه ای کمک ها و پشتیبانی زیادی از جانب غرب کسب کردند. برای مثال، گوگل و فیس بوک بلافاصله زبان فارسی را نیز به خدمات خود افزودند تا به معترضین ایرانی یاری رسانند.

پس از انتخابات ریاست جمهوری ایران تیوتر، یوتیوب، فیس بوک و فلیکر تبدیل به واسطه ها و پلت فرم های انتشار اطلاعات و سازماندهی اعتراضات توسط گروه های مخالف و حامیان غربی آنها شد.

۱۱) مطالعه منابع مربوط به موضوع تحقیق:

الف- عناوین تحقیقات علمی انجام شده پیرامون موضوع و یافته های آنها با ذکر مشخصات منابع: تحقیقات انجام گرفته در این زمینه، موضوع نقش شبکه های اجتماعی مجازی را به صورت کلی و وسیع در ایجاد بحران و تنها در یک مورد در تحولات سال ۸۸ بررسی و تحقیق کرده اند و هیچ کدام از مقالات و پایان نامه های انجام شده ابعاد و مسائل شبکه های اجتماعی مجازی را در مهار بحران بررسی نکرده اند.

ب- کتب و منابع دست اول مرتبط با موضوع:

۱. آب انبار، افرا. (۱۳۹۰). بررسی گروه ها و انتشار اخبار در شبکه های اجتماعی. (پایان نامه کارشناسی ارشد)، دانشگاه صنعتی شریف.

در این پایان نامه دو مدل برای عضویت افراد در گروه ها ارائه شده است. در مدل اول چندین گروه در نظر گرفته شده که افراد علاقه مند به عضویت در آنها در راستای افزایش سود خود، تصمیم به عضویت در گروه ها می گیرند. در مدل دوم نیز شرایطی را بررسی شده که یک گروه وجود دارد و افراد بر روی همسایگانشان تأثیر می گذارند؛ که در گروه عضو شوند یا نه. هر دوی این مدل ها را با استفاده از نظریه ی بازی ها و بررسی تعادل های نش بازی بررسی شده است.

۲. درود، سیده مینا. (۱۳۸۸). ماکسیم سازی انتشار تاثیرات اجتماعی در شبکه های اجتماعی. (پایان نامه کارشناسی ارشد)، دانشگاه صنعتی شریف.

از جمله مسائل بسیار مطرح در شبکه های اجتماعی، تاثیرپذیری افراد از یکدیگر و انتشار تاثیرات در سطح شبکه است. چگونگی تاثیرپذیری و پذیرش الگوهای جدید توسط افراد به صورت های متفاوتی مدل می شد. صرف نظر از نوع مدل، مسئله ماکسیم سازی انتشار تاثیرات به انتخاب یک مجموعه اولیه با تعداد اعضای ثابت که بیشترین انتشار نهایی تاثیرپذیری را داشته باشد، می پردازد. در این پایان نامه چندین روش مکاشفه ای جدید معرفی شده و نتایج حاصل از آن با دیگر الگوریتم های کلاسیک و یا مکاشفه ای موجود مقایسه شده است. برای تست الگوریتم ها از شبکه اجتماعی وبلاگ نویسان، شبکه جهانی وب و شبکه همکاری مابین مقالات علوم ریاضی در ایران استفاده شده است.

۳. نیک پرتو، نستر. (۱۳۹۰). انتشار در شبکه های اجتماعی. (پایان نامه کارشناسی ارشد)، دانشگاه صنعتی شریف.

پیدایش و گسترش شبکه های اجتماعی در دنیای اینترنت، راسانه ای جدید برای گسترش اطلاعات و اخبار بین مردم یک جامعه در اختیار گذاشته است، رسانه ای توزیع شده^۱ که دیگر امکان نظارت مستقیم بر روی آن تقریباً غیرممکن به نظر می رسد. یک راه حل مناسب برای مطلع گشتن از اطلاعات و اخباری منتشره در شبکه، قرار دادن حس گر بر روی گره های مهم و کلیدی شبکه است، گره هایی که با احتمال زیادی انتشار اخبار در شبکه را دریافت می کنند. شناسایی این گره ها در شبکه موضوع مورد مطالعه این پایان نامه است.

۱۲) روش اجرای تحقیق

الف - نوع روش تحقیق:

تاریخی ☐ توصیفی (تحلیلی) ☒ همبستگی ☐ علی ☐ تجربی ☐

ب- دلایل استفاده از روش های فوق:

نوع روش تحقیق توصیفی (تحلیلی) می باشد و شامل مجموعه روش هایی است که هدف از آن ها توصیف کردن پدیده تاثیر شبکه اجتماعی مجازی در مهار بحران است. در این نوع تحقیق، توصیف و معرفی پدیده مورد نظر از طریق بر شمردن ویژگی ها، ابعاد و حدود آن پدیده صورت می پذیرد. همچنین محقق ممکن است در صدد شناسایی عوامل و متغیرهای دخیل در آن پدیده یا موضوع خاص برآید ولی به بررسی روابط بین این عوامل و تشخیص نوع آن ها نمی پردازد. به عبارت دیگر، هدف در تحقیق توصیفی، شناسایی وضع موجود است، نه قضاوت درباره آن یا بررسی نوع روابط موجود بین عوامل و متغیرهای مختلف.

این تحقیق هم جنبه کاربردی دارد و هم جنبه مبنایی. در بعد کاربردی از نتایج در تصمیم گیری و برنامه ریزی استفاده می شود و در بعد بنیادی یا مبنایی به کشف حقایق و واقعیت های جهان می پردازد.

ج- روش گردآوری اطلاعات :

کتابخانه ای ☒ میدانی ☐

د- ابزار گردآوری اطلاعات :

پرسشنامه ☒ مصاحبه ☒ فرم های مشاهده ☒

¹ Distributed

امکانات کتابخانه‌ای ☒

فرم‌های آزمون ☐

ه- روش تحلیل اطلاعات :

کیفی (استدلالی) ☒ کمی (آمار توصیفی) ☒ استنباطی ☐

توضیح: در تحقیق توصیفی، محقق الزاماً در پی کشف و توضیح روابط، همبستگی‌ها و پیش‌بینی حوادث و رویدادها نیست، بلکه توجه او بیشتر در جهت توصیف و گزارش نویسی از موقعیت‌ها و وقایع بر اساس اطلاعاتی است که بیشتر جنبه وصفی دارد.

و- تعیین جامعه آماری:

جامعه آماری این پژوهش، اساتید دانشگاه‌ها، مدیران شرکت ارتباطات زیرساخت، مدیران شبکه‌های اجتماعی مجازی، مدیران سازمان پدافند غیرعامل و مدیران رسانه‌های تصویری و غیرتصویری به تعداد ۱۰۰ نفر می‌باشد.

جایگاه	مدیران شبکه‌های اجتماعی مجازی	مدیران رسانه‌های تصویری و غیرتصویری	مدیران سازمان پدافند غیرعامل	اساتید دانشگاه‌ها	مدیران شرکت ارتباطات زیرساخت	سایر صاحب‌نظران و پژوهشگران	مجموع
جامعه آماری	۵	۲۰	۵	۱۰	۲۰	۴۰	۱۰۰
درصد	۵	۲۰	۵	۱۰	۲۰	۴۰	۱۰۰

ز- تعیین حجم نمونه:

به دلیل اینکه نمونه‌گیری با جایگذاری از یک جامعه محدود انجام می‌شود برای محاسبه اندازه نمونه از رابطه زیر استفاده می‌شود:

$$n = \frac{N \delta^2 z^2_{\frac{\alpha}{2}}}{e^2(N-1) + \delta_x^2 z^2_{\frac{\alpha}{2}}}$$

ح - روش نمونه‌گیری:

روش نمونه‌گیری در این پژوهش تمام شماری بوده است. واحد تحلیل کلیه دیدگاه‌های جامعه نمونه است.

ط- روایی و اعتبار اندازه‌گیری :

۱. روایی

درجهت روایی اسناد و مدارک، از مدارک تدوین شده درخصوص موضوع و متغیرهای مورد تحقیق استفاده می‌گردد. روایی بخشیدن به مصاحبه، دیدگاه‌ها و نظرات متخصصان و صاحب‌نظران مدنظر

قرار می گیرد، به گونه ای که مصاحبه انجام شده با صاحب نظران به گونه ای طراحی می شود که به دست آوردن اطلاعات مهم را تضمین نماید و قضاوت های منتقدانه متخصصان موضوع تحقیق را نیز به دنبال داشته باشد. برای روایی مشاهدات، با توجه به خدمت متوالی و بیش از ۲۰ سال محقق در شرکت ارتباطات زیرساخت و مخابران ایران سعی براین شده واقعیات صحنه انتخاب و مورد بررسی قرار گیرد.

۲. اعتبار

جهت افزایش اعتبار یا پایایی پاسخ های مصاحبه، از روش طرح مجدد پرسش ها به گونه متفاوت با مصاحبه اولیه و ارائه مجدد آنها در زمانی دیگر و همچنین انتخاب تعدد مصاحبه شوندگان و استفاده مناسب از دیدگاه ها و نظرات متخصصان بهره برداری خواهد گردید، اعتبار اسناد و مدارک مورد استفاده محرز خواهد بود.

۱۳) شکل و ساختار پایان نامه (گزارش تحقیق):

یک پایان نامه تحصیلی یا علمی از ۵ فصل به شرح زیر تشکیل می شود:

فصل اول: کلیات:

فصل دوم: ادبیات تحقیق

فصل سوم: روش اجرای تحقیق

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل اطلاعات

فصل پنجم: نتیجه و بیان پیشنهادها و محدودیت ها در عمل

منابع و مآخذ

پیوست ها و ضمائم

- نمونه پرسشنامه ها و شیوه نامه های اجرای آن

- نتیجه ارزیابی پایان نامه (تاییدیه استادان راهنما، مشاور و داوران)

- جداول و تحلیل های آماری

هرگونه تغییر در ساختار بالا مستلزم ارائه درخواست مستدل به وسیله دانشجو با تایید استادان مربوطه و تصویب شورای عالی پژوهشی می باشد.

۱۴) پیش بینی زمان اجرای تحقیق

الف- طول مدت اجرای تحقیق:

ب- تاریخ شروع:

ج- تاریخ احتمالی تنظیم و نگارش:

د- تاریخ احتمالی تحویل به استادان:

ه- تاریخ احتمالی تایپ و تکثیر:

و- تاریخ احتمالی آمادگی برای دفاع:

۱۵) تاییدیه ها

الف - تاییدیه استادان:

نام و نام خانوادگی استاد راهنما:

امضاء تاریخ:

نام و نام خانوادگی استاد مشاور اول:

امضاء تاریخ:

ب - تاییدیه شورای عالی پژوهشی:

طرح تحقیق پایان نامه دانشجوی کارشناسی ارشد آقای مجید خباز در جلسه مورخه

شورای عالی پژوهشی مطرح شد و با اتفاق آراء مورد تصویب قرار گرفت.

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	رتبه علمی	امضاء
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				
۶				